

TỔNG QUAN GHÉP THẬN KHÔNG TƯƠNG HỢP NHÓM MÁU ABO

Thái Minh Sâm^{1,2}, Hoàng Khắc Chuẩn¹, Nguyễn Trọng Hiền¹, Nguyễn Thành Tuân², Nguyễn Tri Thức¹

TÓM TẮT

Ghép thận đến nay đã trở thành thường quy tại nhiều nước trên thế giới, nguồn thận ghép chủ yếu từ người hiến chết, tại các nước phát triển tỷ lệ này chiếm 50-80%. Trong những năm gần đây, với sự hoàn thiện về kỹ thuật và sự ra đời của các thuốc ức chế miễn dịch, đã thúc đẩy ngành ghép phát triển vượt bậc. Tuy nhiên, vẫn còn nhiều thách thức trong lĩnh vực này như: vấn đề thải ghép, nhiễm khuẩn và đặc biệt là sự thiếu hụt nguồn tạng ghép.

Theo số liệu của UNOS ở Mỹ trong năm 2018, danh sách chờ lên đến 113.412 trường hợp, tuy nhiên chỉ 21.713 trường hợp được ghép thận. Để giải quyết vấn đề này, nhiều giải pháp được đưa ra nhằm mở rộng nguồn thận ghép như: mở rộng tiêu chuẩn người hiến, đổi người hiến, ghép thận từ những người có nguy cơ miễn dịch cao và đặc biệt là ghép thận không tương hợp nhóm ABO.

Năm 1987, Alexandre báo cáo 26 trường hợp ghép thận không tương hợp nhóm ABO đầu tiên. Từ đó, việc điều trị nhằm giảm kháng thể và cắt lách được xem như điều trị chuẩn của ghép thận không tương hợp nhóm máu.

Ghép thận không tương hợp nhóm ABO gần đây đã phát triển mạnh mẽ ở các nước trên thế giới, đặc biệt là khu vực châu Á. Tại Nhật Bản, Hàn Quốc tỉ lệ chiếm lần lượt 30% và 24% các trường hợp ghép thận hàng năm từ người hiến thận sống. Kết quả sống còn của thận ghép gần như tương đương giữa ghép thận có tương hợp nhóm ABO.

Tại Việt Nam, từ trường hợp ghép đầu tiên tại Học viện Quân Y 103 vào 4/6/1992, tính đến nay trên cả nước có khoảng 20 trung tâm ghép, thực hiện khoảng 5800 trường hợp ghép thận - một con số khá khiêm tốn so với nhu cầu ghép thận còn rất lớn. Nguyên nhân chính là do nguồn thận hiến bị giới hạn, vì cho đến nay chúng ta mới chủ yếu ghép thận từ người hiến sống cùng nhóm máu (95%), số lượng ghép từ người hiến chết não và ngừng tim còn rất ít (5%).

Để phát triển ngành ghép tạng trong nước, ngoài mục tiêu phát triển nguồn tạng từ người hiến chết, nhu cầu phát triển ghép thận từ người hiến sống không tương hợp nhóm ABO là rất cần thiết. Đây là nhu cầu bức thiết cần sớm được triển khai, để phục vụ cho bệnh nhân suy thận mạn giai đoạn cuối có được cuộc sống tốt hơn, chất lượng hơn.

Liên hệ tác giả: Thái Minh Sâm

ĐT: 0918136666

Email: thaiminhsam@gmail.com

¹ Khoa Ngoại Tiết Niệu, BV Chợ Rẫy

² Đại Học Y Dược Tp. HCM